Nr 42

Skatteutskottets betänkande i anledning av motion om viss information angående skatternas användning.

Motionen

I motionen 1972:105 hemställer herrar Gadd (s) och Ekström (s) att riksdagen begär viss informationsverksamhet om skatternas användning. Enligt förslaget skall på debetsedeln för slutlig skatt anges hur stort belopp av den erlagda skatten som använts för vissa ändamål.

Utskottet

Förslaget i motionen går ut på att debetsedeln för slutlig skatt med hjälp av datorer skall förses med uppgifter om vad den skattskyldige kan anses ha erlagt i skatt för vissa olika ändamål, t. ex. tre statliga och tre kommunala. Syftet med åtgärden är främst att ge en individuellt anpassad information, som kan förväntas vara av större intresse för den enskilde än den mera allmänna information som skattebetalarna får del av i januari, då statsverkspropositionen presenteras i massmedia.

Skatteutskottet delar motionärernas uppfattning att det är en angelägen uppgift att upplysa skattebetalarna om vad de får för sina pengar. Den bästa möjligheten att på längre sikt motverka talet om skattetrötthet torde vara att öka upplysningen om skatternas användning. Enligt utskottets mening bör därför alla uppslag om förbättrad information på detta område noga övervägas.

Utskottet har under hand erfarit att centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden på sin tid prövade ett snarlikt förslag om information rörande skatternas användning men att nämnden då inte fann skäl att förorda denna metod med hänsyn bl. a. till risker för att informationen kunde bli missvisande.

En svårighet ligger givetvis i att välja ut vilka utgiftsposter i den statliga eller kommunala budgeten, som skall redovisas, och vilken tid redovisningen skall avse. För budgetåret 1972/73 utgör exempelvis anslagen under utbildningsdepartementet ca 10 miljarder kr., vilket motsvarar ca 17 % av de totala utgifterna på drygt 59 miljarder kr. En skattskyldig med en till statlig inkomstskatt beskattningsbar inkomst av 23 000 kr. och en statlig inkomstskatt av 2 960 kr. skulle enligt denna beräkning kunna få besked om att han med sin inkomstskatt kunde beräknas ha bidragit till undervisningskostnaderna – som är den näst socialutgifterna tyngsta utgiftsposten i statsbudgeten – med ca 500 kr.

Man kan naturligtvis göra beräkningarna på ett flertal olika sätt och från olika utgångspunkter, men man bör enligt utskottets mening därvid

också framhålla att de indirekta skatterna och avgifterna sammanlagt väger tyngre än inkomstskatten, som endast svarar för 39 % av statsbudgetens inkomster. Svårigheterna att få fram riktiga uppgifter på den statliga sidan bör inte överdrivas, men det torde vara mera komplicerat att på den kommunala sektorn få fram fullt jämförbara värden med hänsyn bl. a. till de skillnader i fråga om finansieringsmetoder som föreligger mellan olika kommuner. Här måste också effekterna av skatteutjämningsbidragen och andra bidrag till kommunerna beaktas. Utskottet har med dessa synpunkter endast velat antyda vissa av de svårigheter som föreligger om man på ett tillfredsställande sätt vill räkna ut den erlagda inkomstskattens andel av det allmännas utgifter av olika slag. Utan att ta närmare ställning till frågan anser utskottet mot bakgrund av dessa svårigheter att förslaget i vart fall inte bör genomföras utan en föregående försöksverksamhet i mindre skala med en uppföljande undersökning beträffande de skattskyldigas bedömning av värdet av en så detaljerad information.

Informationsverksamhet på skatteområdet är en av de centrala uppgifterna för riksskatteverket. Utskottet anser sig därför kunna förutsätta att riksskatteverket prövar värdet av motionärernas uppslag mot bakgrund bl. a. av dess tekniska och ekonomiska konsekvenser och med hänsyn till möjligheterna att på annat sätt tillgodose syftet med motionen. Med det anförda anser utskottet sig ha besvarat motionen 1972:105.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet

att riksdagen avslår motionen 1972:105.

Stockholm den 17 oktober 1972

På skatteutskottets vägnar

ERIK BRANDT

Närvarande: herrar Brandt (s), Josefson i Arrie (c), Wärnberg (s), Larsson i Umeå (fp), Carlstein (s), Sundkvist (c), Wikner (s), Nilsson i Trobro* (m), Stadling (s), Olof Johansson i Stockholm (c), Johansson i Jönköping (s), Hörberg (fp), Söderström (m) och fru Normark (s).

*Ej närvarande vid betänkandets justering.

Göteborgs Offsettryckeri AB 72 1700 S Stockholm 1972